

ರಾಗಿ –ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಡ್ಗಾಡು ಹಾಗೂ ಮಿಷ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು 26.5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆ 29.0 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹಾಗೂ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ 1300 ಕೆ.ಎ.ಯಷ್ಟಿದ್ದು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ತಳಿಗಳು

ಅ.ನಂ	ತಳಿಗಳ ಹೆಸರು	ಅವಧಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ
1	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-28*	110-115	ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್
2	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-45*	95-100	ಆಗಸ್ಟ್ -ಅಕ್ಟೋಬರ್
3	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-48*	100-105	ಆಗಸ್ಟ್ -ಅಕ್ಟೋಬರ್ (ತ.ಮುಂ)
4	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-26*	100-105	ಆಗಸ್ಟ್ -ಅಕ್ಟೋಬರ್ (ತ.ಮುಂ)
5	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-66*	110-115	ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್
6	ಕೆ.ಎಂ.ಆರ್-301	125	ಜೂನ್-ಜುಲೈ- ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ

* ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಕರೋಗ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಹೆಕ್ಟೇರ್ಗೆ)

ಬೀಜ

ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ	:	10-12 ಕ.ಗ್ರಾಂ
ನಾಟಿ ಬೆಳೆಗೆ	:	5 ಕ.ಗ್ರಾಂ
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಅಥವಾ	:	7.5 ಟನ್ 9-9.5 ಟನ್
ಯುಷ್ಟೋರಿಯಂ ಹಸಿರೀಲೆ ಗೊಬ್ಬರ	:	
ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ	:	
ಸಾರಜನಕ	:	50 ಕ.ಗ್ರಾಂ
ರಂಡಕ	:	40 ಕ.ಗ್ರಾಂ
ಮೆಟೆಂಟ್	:	25 ಕ.ಗ್ರಾಂ

ಮೂಚನೆ: ಮಣಿಷ್ಯನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಹದಮಾಡುವುದು

ಪ್ರತಿ ಕ.ಗ್ರಾಂ ಬಿತ್ತನೆ ರಾಗಿಯನ್ನು 600 ಮಿ.ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 18 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೆನೆಸಿ (ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ನೆನೆಸುವುದರಿಂದ ಮೊದಲ ಮೊಳಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು). ಅನಂತರ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಿ, 12.5 ಗ್ರಾಂ ಸತುವಿನ ಸಲ್ಲೀಟನ್ನು 5-6 ಚಮಚ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಒಂದು ಮಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ. ಇದಕ್ಕೆ 2 ರಿಂದ 2.5 ಕ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇಡಿ. ಸಹಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಂಕರೋಗದ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿ 1 ಕ.ಗ್ರಾಂ ರಾಗಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೋಫೆಜಿಂ ಶಿಲೀಂದ್ರ ನಾಶಕದಿಂದ ಬೀಜೋಫೆಚಾರ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಂದ ಬೀಜೋಫೆಚಾರ ಮಾಡುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕದ ಬೀಜೋಫೆಚಾರದ ನಂತರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೀಜೋಫೆಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

ರಾಗಿಯ ಕ್ರತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಲುಕು ಬೆಂಕಿ ರೋಗದ ಹತೋಟಿಗೆ ಮ್ಯಾಂಚೋಜಿಬ್‌ + ಕಾರ್ಬೊಂಡೆಜೆಂ (ಶೇ.0.1) ಸಂಯುಕ್ತ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕದ ಎರಡು ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. (ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೀರಿಗೆ 625 ಗ್ರಾಂ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕವನ್ನು 625 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು) ಮೊದಲ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲನೆ ಸಿಂಪರಣೆಯಾದ 10–15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ: ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಟೆ/ರೋಗಗಳ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವಗಳ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮ

ಕೇಟೆ/ರೋಗಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು	ಕೇಟೆ/ರೋಗ ನಾಶಕಗಳು	1ಲೀ ನೀರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ	ಹೆಚ್ಚೀರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ	ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ
ಕೇಟೆಗಳು					
1. ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಮೂಳೆ	ಸುಳಿ ಬಣಗುವುದು ಮತ್ತು ತನೆ ಜೊಳ್ಳಾಗುವುದು	ಮೀಥ್ಯೆಲ್ ಪ್ರಾರಾಧಿಯಾನ್	1 ಮಿ.ಲೀ.	1215 ಮಿ.ಲೀ.	ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 15 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ (45 ಲೀ) ಹಾಗೂ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 20–40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (500 ಲೀ) ಸಿಂಪಡಿಸಿ.
2. ಸಸ್ಯ ಹೇನು	ಎಲೆಗಳು ಮುದುರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠತವಾಗುವುದು.	ಫಾಸಾಮಿಡಾನ್ – 100 ಇ.ಸಿ ಅಥವಾ ಡೈಮಿಥೋಯೆಟ್‌ – 30 ಇ.ಸಿ.	0.5 ಮಿ.ಲೀ.	610 ಮಿ.ಲೀ.	ಕೇಟೆದ ಭಾದೆ ಕಂಡಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಿ
3. ಬೆಂಕಿ ರೋಗ ಅಥವಾ ಇಲುಕು ರೋಗ	ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬ್ರಾಡ ವಚ್ಚಾರದ ಬುಕ್ಕಿಗಳು ಕಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳೂ ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ಸೇರಿ ಎಲೆಗಳು ಬಣಗುತ್ತವೆ. ಇಲುಕಿನ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪುಪುಕ್ಕೆ ಕಾನಿಸಿಕೊಂಡು ತನೆ ಇಲುಕು ಬಣಗುತ್ತವೆ.	ಮ್ಯಾಂಚೋಜಿಬ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಬೊಂಡೆಜಿಮ್ ಅಥವಾ ಎಡಪೆನ್‌ಫಾಸ್ ಅಥವಾ ಜೈನ್‌ಬ್ರೆ	2 ಗ್ರಾಂ 0.5 ಗ್ರಾಂ 1 ಮಿ.ಲೀ.	3 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ 500 ಗ್ರಾಂ 1050 ಮಿ.ಲೀ.	ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ (45 ಲೀ) ನಾಟಿ ಮಾಡಿ 20,40ನೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ತನೆ ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಿ
4. ಕಂಡು ಬುಕ್ಕಿರೋಗ	ಗರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರದ ಬುಕ್ಕಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ	ಕಾರ್ಬೊಂಡೆಜೆಂ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಚೋಜಿಬ್ ಏಕ್ಸ್‌	1 ಗ್ರಾಂ	1050 ಗ್ರಾಂ	ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಿ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ಖಚಿತಲ್ಲದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

- ಬಿತ್ತನೆಗೆ 3 ವಾರಗಳ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ.
- ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ / ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೆರೆಸಲು ತಡವಾದಲ್ಲಿ ಅದ ಗುಪ್ತಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಪದರದಿಂದ ಮುಂಟಿಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕ.
- ಬಿತ್ತನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕನುಕಾರವಾಗಿ ತಳಿಗಳ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ.
- 20–25 ದಿವಸಗಳ ಪ್ರೇರನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ. ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ.